

نام درس: آشنایی با روش جراحی اختصاصی ۴

تعداد و نوع واحد: ۳ واحد (۲ واحد تئوری و ۱ واحد کارآموزی) (۰/۲۵ واحد)	شماره درس: ۱۱	دروس پیش نیاز: پایش پیشرفته در سیستم های بدن
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	دانشکده: پیراپزشکی	گروه آموزشی: اتاق عمل
نام مدرس: دکتر یزدی مقدم	ترم تحصیلی: ۳ ارشد اتاق عمل	سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴
تعداد جلسات: ۲ جلسه تئوری (دکتر روز و ساعت برگزاری کلاس: دوشنبه تاریخ امتحان: دی ماه ۱۴۰۴)	ساعت ۱۶-۱۴	یزدی مقدم)

اسامی اساتید: خانم دکتر قارداشی - خانم دکتر زردشت - خانم دکتر یزدی مقدم - جراح ENT، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی

مقدمه (شرح درس):

دانشجویان در این درس با روش های جدید در جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی آشنا می شود. از نیازها و آمادگی های بیمار در اتاق عمل قبل، حین و بعد از عمل در این جراحی ها آگاهی می یابد، همچنین با آناتومی کاربردی و روش های مختلف تشخیصی و ابزار و تجهیزات مورد استفاده در این جراحی ها و انواع بیماری های شایع و پروسسهای رایجی که در اتاق عمل با آنها مواجهه می شود را به صورت تئوری آموزش می بیند تا در اتاق عمل بتواند آنها را به کار گیرد. همچنین می آموزد که چگونه شرایط و محیط اتاق عمل را در جهت رفع نیازهای بیمار آماده سازد.

هدف کلی: آشنایی فراگیران با تکنیک های پیشرفته در جراحی گوش و حلق و بینی، چشم و پلاستیک و ترمیمی، با تمرکز بر نقش تکنولوژیست اتاق عمل (تکنسین/کارشناس اتاق عمل) در حمایت از این اعمال جراحی پیچیده و استفاده از ابزار و تجهیزات خاص هر رشته.

اهداف اختصاصی درس:

- مروری بر بررسی بیمار و نحوه آماده نمودن بیمار قبل از جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی
- مروری بر جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی
- آشنایی با عوارض حین جراحی و نحوه مراقبت و درمان در جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی
- آشنایی با وسایل و تجهیزات پیشرفته جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی و طرز نگهداری و بکارگیری آنها
- آشنایی با انواع تکنیک های جدید در چشم پزشکی، لیزیک، چشم مصنوعی، جراحی های ترمیمی در چشم، اورژانس های جراحی چشم، تکنیک های به کارگیری لیزر

- آشنایی با میکروسرجری و جزئیات کار با میکروسکوپ و طرز نگهداری و به کارگیری آنها
 - آشنایی با روش های جدید جراحی در جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و زیبایی (تکنیک های به کارگیری لیزر، جراحی لیپوساکشن، جراحی ماموپلاستی، جراحی پلاستیک و ترمیمی پوست، پیوند پوست، پیوند صورت)
- در پایان این دوره، دانشجویان قادر خواهند بود:

بخش اول: جراحی گوش و حلق و بینی (ENT Surgery)

هفته ۱-۲: مرور آناتومی و فیزیولوژی پیشرفته گوش، حلق و بینی و اصول کلی جراحی ENT

- آناتومی کاربردی سر و گردن مرتبط با جراحی های پیچیده.
- مرور اصول بیهوشی در جراحی های طولانی ENT و ملاحظات خاص.
- مفاهیم کنترل خونریزی، محافظت از اعصاب مهم و کاربرد سیستم های مانیتورینگ عصبی.

هفته ۳-۴: جراحی های پیشرفته گوش (اتولوژی و نورواتولوژی)

- کاشت حلزون (Cochlear Implantation): اندیکاسیون ها، تکنیک های جراحی، تجهیزات پیشرفته و نقش تکنسین/کارشناس اتاق عمل.
- جراحی های قاعده جمجمه (Skull Base Surgery) از مسیر گوش: آشنایی با تیم جراحی، چالش ها، و ابزارهای خاص.
- تمپانوپلاستی و ماستوئیدکتومی پیشرفته: تکنیک های ترمیمی و استفاده از میکروسکوپ جراحی.

هفته ۵-۶: جراحی های پیشرفته حلق و حنجره (لارنگولوژی و فارنگولوژی)

- جراحی های میکرو-لارنژ (Microlaryngeal Surgery): آشنایی با ابزار دقیق و کاربرد لیزر در جراحی حنجره.
- لارنژکتومی های پیچیده و بازسازی متعاقب آن.
- جراحی های اندوسکوپی و توراکوسکوپی در درمان تومورهای مری.

هفته ۷-۸: جراحی های پیشرفته بینی و سینوس (رینولوژی و جراحی سینوس)

- جراحی اندوسکوپی فانکشنال سینوس (FESS) پیشرفته: کاربرد سیستم های ناوبری (Navigation Systems)، و بالون سینوس.
- جراحی تومورهای هیپوفیز از طریق بینی (Trans-sphenoidal Pituitary Surgery).
- رینوپلاستی و سپتوپلاستی پیچیده (جراحی های زیبایی و ترمیمی بینی و اصلاح انحراف تیغه بینی).

بخش دوم: جراحی چشم (Ophthalmology Surgery)

هفته ۹-۱۰: مرور آناتومی و فیزیولوژی پیشرفته چشم و اصول جراحی میکروسکوپی

- آناتومی و نوروآناتومی چشم با تاکید بر ساختارهای ظریف.
- اصول کار با میکروسکوپ جراحی و ابزارهای میکرو جراحی چشم.
- ملاحظات استریل و حساسیت بالای محیط جراحی چشم.

هفته ۱۱-۱۲: جراحی‌های پیشرفته شبکیه و زجاجیه (ویترورئینال)

- ویترکتومی (Vitrectomy) و جراحی‌های دکولمان شبکیه (جداشدگی شبکیه): آشنایی با دستگاه‌های ویترکتور، گازها و روغن‌های مورد استفاده.
- جراحی‌های ماکولا و سوراخ ماکولا.
- تجهیزات لیزر درمانی چشم و کاربردهای آن.

هفته ۱۳: جراحی‌های گلوکوم و قرنیه

- ترابکولکتومی و شانت‌های گلوکوم (فشار چشم بالا).
- پیوند قرنیه (Corneal Transplant) شامل کراتوپلاستی نافذ و لاملار.
- تکنیک‌های فمتوسکند لیزر در جراحی چشم (مانند جراحی لیزیک و فمتولیزیک).

بخش سوم: جراحی پلاستیک و ترمیمی (Reconstructive Surgery & Plastic)

هفته ۱۴: اصول جراحی پلاستیک و ترمیمی

- مفاهیم فلپ‌ها (Flaps) و گرافت‌ها (Grafts): اصول طراحی، برداشت و پیوند.
- میکروسرجری در جراحی پلاستیک: آشنایی با آناستوموز عروقی و عصبی ظریف.
- مدیریت زخم‌های پیچیده و بازسازی بافت نرم.

هفته ۱۵: جراحی‌های ترمیمی پیشرفته سر و گردن و تنه

- بازسازی‌های پیچیده پس از برداشت تومورهای سر و گردن.
- جراحی‌های بازسازی سینه (Breast Reconstruction): آشنایی با پروتزها و فلپ‌های آزاد.
- بازسازی‌های پس از سوختگی‌های وسیع.

هفته ۱۶: جراحی‌های ترمیمی اندام‌ها و جنبه‌های زیبایی

- بازسازی‌های اندام فوقانی و تحتانی.
- اصول و تکنیک‌های پیشرفته لیپوساکشن و ابدومینوپلاستی (جراحی زیبایی شکم).
- جراحی‌های زیبایی صورت (Facial Aesthetic Surgery) و تزریقات زیبایی.

راهنمای آموزشی

این درس با نام روش های جراحی اختصاصی ۴ جهت دانشجویان ترم ۳ کارشناسی ارشد اتاق عمل در مهرماه ۱۴۰۴ در ۳ واحد طی نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵ ارائه می گردد. پیش نیاز این درس "پایش پیشرفته در سیستم های بدن" می باشد. این درس در ۱۷ جلسه معادل ۲ واحد تئوری و ۵۱ ساعت کارآموزی عملی در اتاق عمل های مرتبط ارائه می شود. جلسات تئوری به همراه پاورپوینت، سخنرانی، فیلم های آموزشی به همراه پرسش و پاسخ و بحث گروهی انجام می شود.

استراتژی آموزشی (روش های تدریس):

سخنرانی ☐ کنفرانس ☐ بحث گروهی ☐ بحث در گروه های کوچک ☐ کارگاه آموزشی ☐
☐ Round ☐ PBL ☐ Case Report ☐ کلاس وارونه ☐ آموزش مجازی ☐ کارآموزی در بخش های مرتبط ☐

- سخنرانی: با استفاده از نمودارها، تصاویر دقیق و فیلم های اعمال جراحی.
- مطالعه موردی (Case Study): بحث و بررسی موارد جراحی پیچیده و نقش کارشناس اتاق عمل در آنها.
- شبیه سازی/نمایش عملی: در صورت امکان، تمرین عملی با ابزارها یا مدل های خاص.
- جلسات پرسش و پاسخ تعاملی.

وسایل کمک آموزشی: استفاده از منابع کمک آموزشی، کامپیوتر، نمایش تصاویر و فیلم های آموزشی در حین تدریس

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- مطالعه دروس ارائه شده در هر جلسه
- مشارکت فعال در مباحث مطرح شده در کلاس
- کلیه دانشجویان هر جلسه با آمادگی و تسلط بر موضوعات جلسه قبل در کلاس حاضر شوند.
- ارائه مباحث مشخص شده توسط استاد در جلسه ای که در ابتدای ترم مشخص می شود. مشارکت کلیه دانشجویان در این جلسات الزامی خواهد بود.
- حضور در بخش های بالینی و مشاهده جراحی ها (در صورت وجود برنامه کارآموزی/کارورزی)

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

مراحل ارزشیابی: ☐ تکوینی ☐ تراکمی ☐

☐ ارائه تکلیف (کوئیزها / ارائه مطالعه موردی)

☐ ارائه مقاله

☐ آزمون پایان ترم

☐ مشارکت کلاسی

☐ مشاهده مستقیم فعالیت های دانشجویان در اتاق عمل

حضور فعال در کلاس درس.....درصد از نمره نهایی ۵٪

ارائه تکلیف.....درصد از نمره نهایی ۳۵٪

امتحان پایان ترم.....درصد از نمره نهایی ۶۰٪

نوع امتحان پایان ترم:

□ شفاهی □ تشریحی □ چند گزینه ای □ صحیح و غلط □ جور کردنی

منابع:

- 1- Phillips N. Berry & Kohn's Operating Room Technique. Publisher Mosby. Last Edition.
- 2- Rothrock JC. Alexander's Care of the Patient in Surgery. Publisher Mosby. Last Edition.
- 3- Frey KB, Ross T. Surgical Technology for the Surgical Technologist: A Positive Care Approach. Australia: DELMAR; last ed.
- 4- Winne C, Khan M, Stopp F, Jank E, Keeve E. Overlay visualization in endoscopic ENT surgery. International journal of computer assisted radiology and surgery. 2011 May;6(3):401-6.
- 5- Instrumentation for the Operating Room: A Photographic Manual, publisher Mosby, Last Edition.
- 6- Netter .Frank H. Atlas of human anatomy .Philadelphia: Saunders .Elsevier; last ed.
- 7- Thumas W. Shields Joseph Locicero ILL .Cardyn E. Reed.Richard H. Feins. General Thoracic Surgery. Lippincott Williams & Wilkins; last ed.
- 8- Richard dark ,way ne vogl ,adam w.m ,Mitchell. Gray's Anatomy for student . Philadelphia: Churchill; last ed.

منابع پیشنهادی:

- کتب مرجع جراحی گوش و حلق و بینی (مانند Cummings Otolaryngology Head and Neck Surgery) - ترجمه‌های فارسی و کتب داخلی مرتبط.
- کتب مرجع جراحی چشم (مانند Duane's Ophthalmology) - ترجمه‌های فارسی و کتب داخلی مرتبط.
- کتب مرجع جراحی پلاستیک (مانند Grabb and Smith's Plastic Surgery) - ترجمه‌های فارسی و کتب داخلی مرتبط.
- اطلس‌های جراحی و ویدئوهای آموزشی پیشرفته.

نام مدرس	تاریخ موضوع	جلسات
خانم دکتر یزدی مقدم	مروری بر بررسی بیمار و نحوه آماده نمودن بیمار قبل از جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی	جلسه ۱
خانم دکتر زردشت	مروری بر جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی	جلسه ۲
خانم دکتر یزدی مقدم	آشنایی با عوارض حین جراحی و نحوه مراقبت و درمان در جراحی های گوش و حلق و بینی، چشم، فک و صورت، پلاستیک و ترمیمی	جلسه ۳
جراح	سایر مباحث توسط اساتید جراحی در حیطه های مختلف ارائه می گردد.	جلسه ۴-۱۶